

Forskningsbaserad undervisning – Teori och praktik i samverkan

8 november 2023

LITTERATURDIDAKTIK I SAMTIDEN – FÖR FRAMTIDEN

Tänkt målgrupp: gymnasium, svenska

Nyckelord: *litteraturdidaktik, gränsöverskridande, globalisering, estetiska och mediala uttrycksformer*

Namn och organisation: Stina Skillermark, HLK
Anette Svensson, MAU

Dagens samhälle har beskrivits som *liquid modernity* (Baumann, 2002; 2007), vilket innebär att samhället är i ständig rörelse och att individen själv måste välja vad som är viktig respektive oviktig kunskap. Att utbilda samtidens elever inför framtidens samhälle innebär att förmedla ett förhållningssätt och presentera verktyg för att klara av att bemöta ovissheter, snarare än att förmedla ett ämnesinnehåll (Baumann, 2002; 2007). Ett sätt att möta andra perspektiv, skapa mening och bli varse sin egen verklighet och sina egna förutsättningar är att ta del av berättelser. Syftet med studien är att bidra med kunskap om hur en undervisningsdesign som utmärks av upplösta gränser mellan såväl litteratur och kultur som estetiska och mediala uttrycksformer, och som sätter berättelser i centrum, kan synliggöra och möjliggöra elevers meningsskapande och uppmuntra förståelse för andra och för andras berättelser.

Tillsammans med sex gymnasielärare i svenska har en undervisningsdesign skapats och iscensatts i sju klasser som läser Svenska 1 och SVA. Undervisningsdesignen består av ett förtest, en lektionsserie om sex lektioner och ett eftertest. Under dessa lektioner får eleverna möta och diskutera berättelser i olika uttrycksformer såsom musikvideo, kortfilm, sandkonst, dikt och bild. Av relevans för studien är dels elevernas förmåga att ta till sig berättelsen såväl receptivt som produktivt och koppla den till andra berättelser och till det omgivande samhället, det vill säga, att skapa mening om en berättelse utifrån sina litterära och allmänna repertoarer (McCormick, 1994), dels ta del av och respektera andras åsikter och tankar.

De tentativa resultaten visar att eleverna uppskattar att möta berättelser i andra medier än typografisk text. De tycker att det är svårt att göra kopplingar till andra berättelser och till samhällshändelser, liksom att se det gemensamma i olika berättelser, men de tycker att det är givande att diskutera i grupper och ta del av hur andra tänker.

Referenser

- Baumann, Z. (2002). *Det individualiserade samhället*. Daidalos.
- Baumann, Z. (2007). *Liquid Times. Living in an Age of Uncertainty*. Polity Press.
- Green, B. & Erixon, P.-O. (2020). Understanding the (Post-)National L1 Subjects: Three Problematics. I B. Green & P.-O. Erixon (Red.). *Rethinking L1 Education in a Global Era. Understanding the (Post-) National L1 Subjects in New and Difficult Times*. Springer. s. 259–285.
- McCormick, C. (1994). *The Culture of Reading and the Teaching of English*. Manchester University Press.